

C SURGÓ ÉS V IDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap

<p>ELŐFIZETESI ÁR: Egész évre: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt (4 kor.) Negyedévre: 1 frt (2 kor.) Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)</p>	<p>Szerkesztő: Dr. Nagy Sándor ügyvéd. Szerkesztőség: Csurgó, Széchenyi-tér, Kéziratok vissza nem adatnak.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Vágó Gyula könyvnyomdája, hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők. Hirdetések jutányosan számítatnak.</p>
--	---	--

Megváltoztunk.

Egy pár évtized alatt formálisan sarkai-ból forgattatott ki társas életünk. Hajdan a familiáris, a patriarcalis élet jellegezte a kis várost, a „jó vidékiek“ voltunk, fesztelenségünkről, őszinteségünkről és vendégszeretetünkről voltunk ismeretesek. A helyzet ma minden kis városban megváltozott. Mindenfelé a társadalmi elszigeteltség jelentkezik, az emberek visszavonulnak, clicckre oszlanak, sőt az egyforma foglalkozású egyének sem tartanak össze s minden téren bizonyos ellentétek mutatkoznak. Olyan decadentia Magyarországon, mint a társadalmi téren, sehol nem mutatkozott. Tessek csak elgondolni. A vendéglátó magyar zárkózik egymástól. Hajdan fogta a vendéget a kisvárosi, ma majdhogya nem elküldi. Sokan a politikai viszonyoknak tudják be a szeretetlen kort, mely annyira feldulta a kedélyeket, hogy a barátot a baráttól távolítja el, hogy a legjobb ismerősök szinte félnék találni egymással, hogy a politikai szenvedélyek zsarát-noka el ne pusztítson minden gyöngéd köteléket a szívekben.

Mi nem ebben látjuk a bajt. A politikának nincs ilyen hatása. Okoz ugyan holmi apro kellemetlenségeket, ideiglenes elhidegülést, de ezek csak momenta jelentkeznek s maguktól

ismét elmúlnak. Az igazi ok másban, abban rejlik, hogy a társadalomban is bizonyos jezsuitizmus kezd lábra kapni. A régi őszinte szívéllyességet a külső formásokkal pótoljuk, a ragaszkodást és szeretetet nem a belső rugók mozgatják, hanem a látszat vezeti. A külsőségekért feláldozzuk a benső becsesebb érzelmeket. Ma nem azért versengünk, hogy vendégeinket, ismerőseinket az igazi magyar vendégszeretettel fogadjuk, hanem abban versengünk, hogy otthonunk mentől többet mutasson külsőleg, a külsőségekben keressük azt, a mit bensőleg nyújtani többé képesek nem vagyunk.

Nézzünk csak széjjel; a házi asszony és háziúr mai napság nem a szeretet melegével fogadja vendégét, nem az őszinte szívéllyességgel, hanem házának pazar berendezésével igyekszik elkábitani vendégét. A ki a társadalmi elszigeteltség okait keresi, csak tekintse meg, mennyire kifejlődött a magyar középosztálynál még a legkisebb helyen is a lakás, ruházat és étkezés körül az igény s fényben pazarságban mennyire felül múlja egy polgári ház, a régi kurta nemesi ház tornác-os patriarcalis lakásait és lakóit.

A régi egyszerű lakásokat, hol a vendég oly jól érezte magát, az egyszerű igénytelenség közepette, az örült

luxussal berendezett, feszélyező lakások váltották fel s ezen a téren valóságos versengés kelt harcra, főleg a hölgyek között. A társadalom berendezkedett egy ádáz versenyre s annak az asszony-nak, a kinek a zsúr fixein nincs ki minden servize, nincs damast terítője, arannyal átszótt futói, majolikája, ezüstje stb, az egyszerűen ki van canonizálva a jobb társaságból, Hogy miből kerül mindez, ezt is szemügyre veszi ugyan a társadalom, de azzal nem törődik, hogy váltóra vett pénzből került-e ki, csak hogy meg legyen. Adó ságotat gavallérságnak látja, de tisztos szegénységét megveti. A társadalom követelése csinálja aztán a tragédiákat és erkölcsi elzűllést.

A luxus terén örült versengés dul minden terén, egyik embr utánozza a másikat, mindenki azon igyekszik, hogy minél fényesebbnek látszassék. Az a régi elv, hogy a külső csal, senkit sem ébreszt okosabb és józauabb felfogásra. Vannak ugyan egyesek, a kik a rossz korszellem áramlatától félre állottak, visszahúzódtak, ezek nem kívánnak a versengésben részt venni. Ezeknél is az a baj, hogy a társadalmi elszigeteltséget, az önkéntes száműzetést fájlalják ugyan, de az egyszerűségnek cultust keresni, a régi okosabb szokások visszaállítására vállalkozni nem elég bátrak.

T á r c s a.

A tetétleni halom.

— A rajta föllállított Árpád-emlék fölavatása alkalmából. 1896. aug. 30. —

Légy üdvözölve alföld délibábos
Szép rónaságán kisdomb, Tetetlen!
Holott egykor Turul szent szárnya száldos,
Parányi voltodban sem észreétlen,
Sőt kimagaslóbb Lomnicz bérczfokánál,
Mert téged most egy ország szeme lát,
És kelni látja, mint ormodva rászáll,
Dicsőség támadó napsugarát.

Mily kisszerű domb, mint vakond turás,
S mily nagyszerű mily fényesek nekünk!
Rajt' útve föl Árpád fejedelmi sátra,
S körül, táborban bajnok nemzetünk,
Itt szólt rivalgó kúrtód, hős Lehel,
— Rá visszhangként a gyöngye laut felel —
A döntő harc előtt, a melyre renga
Ég s föld, itt táboroztak, elmerengve.

Békén legeltek, táltos harci ménék!
Hah! holnap Alpár véráztatta síkján
Liebe vágtok villámként a szélnek,
Az ellen hadsorat vadul hasítván!

Miként előtte bősüzt fürgetegnek
Hegy-völgyet, rónát méla csend hat át,
A daliák csatákon eltűnődnek . . .
Midőn hallják a fejdelem szavát.

S honszerző Árpád ajkáról e helyt itt
Zengett, mi e kis domb nevébe' rejlik:
„Nagyot haladtunk, népem! oh, de hóst nem
Csüggeszthet az, hogy műve még tetőtlen!
Föl, a cselekvés szent Tetétlenére!
Tömerdek munka vár még szerzte ránk;
Verejték- s vérnek ám te léssz a bére,
Oh téjjel-mézzel gazdag uj hazánk!“

S a lelkesülés égető tűzében
Fölzenge kúrtje hadrontó Lehelnek,
Zászlós Bulesu Turulja leug a szelben,
S a daliák véres csatára kelnek,
Es nemsoká — már fut kevély Zalán,
Melyseges bent a seb, bal oldalán,
Megnyerve im a döntő ütközet,
Mely szép hazánk, bírásodhoz vezet.

. . . Tetetlen ormán állj örökre, emlék,
Emléke honszerző Árpád apánknak! . . .
Egy ezredév csapási elmúlának,
S utána uj-évezred megszülemlék,
A melynek most pirosló hajnalán,
Nagy ünnepen az édes draga honnak,

Emlékeink a szent hajdanba vonnak . . .
S im, halgta! Memnon szobra zeng talán?

Dicső elődök, hős apáknak vére
Lobogjon, unokák ereitekben!
Hogy hajnalodván ez uj ezredévre,
Legyünk mint voltak ők, rettenthetetlen!
S bár kardunk' rozsdá marja: semmi sem!
Csak szellemünk ragyogjon s élesen
Forogjon folyton, perczre sem nyugodva:
S nem felünk téled, népek árja sodra!

Nem felünk! a magyarok istenére
Fogadjuk, hogy mit őseink szereztek,
Megtartja szívünk végső cseppnyi vére,
S nem maradunk egy perczig is mi vesztog!
Sőt tiszteres erővel ráfeküdnünk,
Hogy betetőzzük szent hazánk falát:
A mi egyetlen forró lelki üdvünk, —
Meg nem riasztván semminemű gát!

Tetetlen halma! intő jósneveddel
Hass ránk! S te nemzet, sohase feledd el!
Sőt nappal ébren s alva ejsetében,
Szíved csak ezt dobogja mind: Tetetlen!
S majd egykoron Hadúr hozzánk hajolván
Szerelmével: lesz minden gát legyőzve,
És Nemtőnk állván ős Tetetlen ormán,
Szól: Alkotmányunk im be van tetőzve!

Hollósi István.

A régi partriarchalis állapotoknak vége, az egyszerűséget kiszorította az oktalán fényűzés. A partriarchalis korban a társas érintkezés egyszerű és természetesen volt s többnyire a magnum áldomások alapjára helyezkedett.

Ma már nem ennek hagyományai alatt kellene lennünk, hanem a szintén divatját mult' ósdi szokásokat a szellemi terén kellene pótolnunk. Sajnos azonban ma nem a szellem, hanem a luxus, a kölsőségekben való oktalán versengés lelkesíti és vezeti társadalmunkat. Egyik a másikra licitál s mert senki sem akar a másiktól elmaradni, mindenik brillirozni akar a fényűzés és luxusban, társadalmi életünkben az igazi őszinteség, a régi magyar vendéglátás teljesen kiment a divatból s meglehet, hogy többé soha sem éléd fel.

Társas életünk pedig csak akkor fog igazán egészséges alapra helyezkedni ha lehetőleg visszatérünk régi jó szokásainkhoz. E téren a nők tehetnek legtöbbet, nekik kell a mostani oktalán luxust mérsékelni, az e téren kifejtett túlságos versengés terét elhagyva, a kis városi társaséletben a bensőbb érintkezést, az egyszerűséget, finom érzékkel és tapintattal meghonosítani.

Hiszen társadalmunk valóságos rezignatióval viseltetik saját fejlődése iránt.

Okmányok 1849-ből.

Közlő: BÁRÁNY GYULA.

(Folytatás.)

25. Készülnek a bakkancsok.

Kormánybiztos ur rendelete folytán ezennel meghagyatik a kívül irt helységek biráinak, hogy minden helységben nemet vargát — susztert — és csizmadiát azonnal Kaposvárra rendeljék bakkancsot varrni a houvédek számára, minden bakkancsért 2 frtot fognak kapni. Kaptafát, fonalat vigyenek magokkal, senkinek elmaradni nem szabad. Kelt Szakácsiban június 19-én 1849. Csonka János szolgabíró m. k. — Ez utóbbi két körleveleket Alsok Sarkad vette Berzenczéről június 22-én d. u. 4 órákor és tüstént jó gond alatt és sietve küldette Alsok Alsó-Felső-Gyékényesbe.

Ezennel meghagyatik a kívül irt helységek jegyzőinek s biráinak, hogy ezen körlevél (cur.rens) vétele után rögtön nekem pontos és részletes előterjesztést adjanak a községi adóra nézve; s a községek belsükéségeire s költségeire nézve előleges kivetést.

Továbbá Tokai Ferencz csurgói lakos lovai f. hó 17-én virradóra elvesztek, egyik sárga, homlokán kis fehérség látszik siska fülv 7 éves — másik piros, fecske farkra van kimetszve a füle, 8 éves — mindkettő herelt billegtel. — Ugy szinte Kovács Mihály szakácsi lakos lovai f. hó 18-ra a legelőről elvesztek; az egyik kancz. pejj, homlokán csillaggal, a hátulsó jobb lába kese, 3-ad feléves — a másik pejj herelt, billegtel, minden jegy nélkül vastagserényű. Kelt Szakácsiban június 22-én 1849. Csonka János szolgabíró m. k.

Utókor jött, hogy

Folyó 1-én éjszaka ellopattak Lukéről az urasági következő négy ökrök: — első hátra álló sodrott fehér szarvu; fehér szőrű, billegtel, 2-ik felálló fordított s kék szarvu, daru szőrű, a horpadásnál oldalcsontja kiálló billegtel — 3-ik tiszta fehér szarvu, kiálló szőke szőrű, billegtel — 4-ik nagy szilajon kiálló szarvu setét s vad szőrű — mint a többi billegtel, 8 évesek — a ki hollétokról bizonyosat tud mondani 10, azaz tiz forintokkal ezédulában jutalmat kapand — (minthogy 10 frtert ennyi kárt valaki nyomozgasson — mint magyar hon igaz finak dícséretessen lesz, ha a kitétt 10 frt jutalom nélkül lelkesen fedezi fel e körlevélben kitétt barmok iránti igazat — s hangokat mondhat e barmok károkról, ezen sorokat írott jegyző és a mit szegénysége enged jutalmas ad a rólok valamit mondható barmoknak, tudván azt, hogy inkei t. cz. urodalmi falusi malomi tóban valamikor e jegyző fürdött több ízben) — Kelt e sorokon kívül — k. m. f. — Csonka János szolgabíró. E körlevelek jöttek Alsok-Sarkadba Berzenczéről június 27-én estvéli 8 órákor s küldetett e falunkból A.-F.-Gyékényesbe tüstént az irt nap után, június 28-án setét reggelkor korán.

26. Somogymegyei nemzetőri 3-ik zászlóalj parancsnokától.

Körlevél.

T. Cz. százados és helyettes urakhoz!

A főparancsnokság rendelete következésében tudtára adom önöknek, hogy a helység öreg és kis birái, ugy a bakterok is minden kiindással felmentessenek, annál szigorubbán megkívántassék tőlük a belső, azaz: a helységbeli köteleességek teljesítése. — Kelt Belezán június hó 23-án 1849. Jegyzékül: Ezen parancsolat szol:

szent-miklósi, bükkösi, csurgói, istváni, berzenczei, segesdi, tapsonyi, mesztegnyei és a surdi százados vagy helyettes uraknak, a kik felolvasás után aláírva tovább küldjék s végre hozzám vissza küldessen. Kiss őrnagy. E körlevél jött június 27-én estvéli 9 órákor Alsokba Csurgóról — és Alsok Sarkad reggel korán setét virradtával küldte — azaz: június 28-án hajnalba Berzenczere.

27. Katonaiüggyek.

Kormánybiztos rendelet következtében meghagyatik a kívül irt helységek biráinak, hogy helységekben hány fegyvert fogható ember van, összeírassa, mindenik el legyen látva fegyverrel. Továbbá a nemzetőri tiszteteknek felelősség alatt meghagyatik, hogy minden egyes nemzetőr el lássa magát leg-rövidebb idő alatt, a küldött minta szerint fegyverrel s ezért, a falusi lovasok, minden más munkák felre teteivel egyedül és kizárólag azt tartoznak csinálni, a többi fegyverfogható népre pedig a helység bírāja léssen felelős, hogy mindenkinek a leg-rövidebb idő alatt, hamódja van benn — szinte ilyen védezközzel, ha nincs, olcsóbb fegyverrel: hosszú nyelű vadvilla, alkalmas balaska, egyenes kaszával, magát ellátni tartozik.

Folyó hó 9-én bizottmányi nagy gyűlés fog tartatni, ez közhírréteendő a helységek oda utasítatnak hivatalosan, hogy legalább egy pár előjáró, a helységek képviselőitől, okvetlen megjelenjen, ezeken kívül más mindenki, az ügy által érdekllett, erkölcsileg kötelezve van Katonai elmelezésekre nézve folyó hó 12-én Kaposvárott árcsökkentés fog tartatni, a vállalkozókra nézve közhírré teendő, ugy szinte Kaposvárott naponként délelőtt 11-től 12-ig, délután 3-tól 4-ig lóvásárlás tartatván, a lótulajdonosok értesítetnek, hogy 14 1/2 markos lovaik, minőségekhez képest 80—140 pengő forint erejéig fognak megvételni, melyre nézve minden féle idegenek által megénk határan tul leendő szállítás végett, történhet lóvásárlások szigoruan megtiltandók, anetán zsidók által megvettek betartóztandók s Kaposba küldendők.

(Folyt. köv.)

H i r e k.

— **Gróf Festetics Tasilló** a hét folyam a berzenczei vadász-kastélyában idözött s több napon át szarvas bikákra vadászott. A four 4 drb. szarvast ejtetett el, közte egy igen szép kifejlett erős 14-eset. A gróf a vadászatot a heten is folytatja.

— **Főispáni jubileum.** Bekésmegye törvényhatósága — mint tudósítók jelentí

Budapesti sétáink.

III.

Második nap második felének utolsó előtti szakasza.

A második nap második felének első fele kedvezőleg indult meg. Megtaláltuk a buzgón keresett Mária-utcát s megtaláltuk benne a Jóskaék édes szüleit s kellemes meglepetésül csinos fiatal menyüket.

Kölcsönös könnyezés és örvendezés után leültünk s miután elmeséltem kalandos vázsi utazásunkat, a fiatal menyecske mellé kuporodtam. A menyecske földim is, annál szaporábban indult meg az eszme-csere; de nem tartott sokáig. Évelinem nagyon figyelmes lett irányomban és gyöngéden figyelmeztetett, hogy utközben mindig panaszkodtam a szomjuság miatt, menjek hát szomjamat oltani.

Váltig erősítettem, hogy nem vagyok szomjas, mert két pohár viz már bennem volt: hivatkoztam a megtett hosszú gyaloglásra s fáradságomra; hivatkoztam arra, hogy jóraváló sörház Mária-utczától messze esik: mégis elindultam Évelinemnek azon meggyőző érvelése után, hogy én amugy is szeretek sokat járni, meg ismerőseimmel is találkozhatom, járjak e szerint egyet.

Jártam is ottottam szomjamat is; de siettem Mária-utczába is, hogy valahogy

későn ne érkezzem. — Már megjöttél? Maradhattál volna még akár fél óráig is, mondta feleségem. — De szives vagy Évelinem, gondoltam magamban, de egyuttal bátorkodtam kijelenteni, hogy a most engedélyezett fél órát majd csak odahozza fogom igénybe venni: s így az egykori 15 percz a legközelebbi házassági évforduló alkalmából már másfél órára fog megnövekedni.

Hamarosan azonban szinte borongós hangulat szállott meg és majdnem délutáni két óráig tartott, a mikor is kocsirobogást hallottam a ház előtt s kinyitván a kaput, látom, hogy a Jóska sógorék jöttek meg. Csodálkoztunk egymáson szörnyen és örvendeztünk is egymásnak véghetetlenül, hogy mégsem vesztünk el, sőt jó egészségben látjuk egymást viszont.

Csakhamar megtudtuk okát is az össze-nem — találkozásnak. Ők 10 órákor kérézősködtek felőlünk Szikszaynál s ugyanazt a választ nyerték, mint én az én vasuti emberemtől, mi meg 9 órára vártuk őket oda; ők a 11 és 1/2 órai vonatot emlegettek, mi meg a feltízivel indultunk.

Miután megbocsátottunk egymásnak, a hogy illik, hozzáültünk a pompás ebédhez. Örökké feledhetetlenek maradnak előttem a kitétt ragoutles s az ezután tálat pompás libaaprólek; de feledhetetlen a menyecske

is, a földim, a kivel ugyancsak kibeszéltük magunkat — és hogy a többiek ne értsék meg minden szavunkat, közbe-közbe új francia nyelven társalogtunk, melyet különben a Csugón megforduló drótosok és úvegések is teljesen megértenek.

Feltamosztottuk beszédünk közben a holtat, eltemettük az előt közös ismerőseink közül, midőn vége lett a nagy ebédnek s jött a nehezen eső bucsuzás.

Nagynénem a kedves jó öreg urat hitta meg Csurgóra, feleségem az áldott lelkű mamát, én meg a kedves földimet, igérvén neki — de csak magamban — hogy a többit, a mi a telkemet nyomja, majd otthon ábrándozom el.

Elindultunk, hogy egy házzal, vagyis inkább egy utcával odább menjünk s zarándoktársukat, a kivel oly sikerülten kerestük a Mária-utczát, mely pedig majdnem tőzsomszédságában fekszik, meglátogassuk és lássuk kedves öveit is.

Új örvendezések s új siralmak. — Sirt a Lucza szolgálo, most már szakácsné, ki édesen emlekezett debreczeni tartózkodására s udvarló káplárjára, sirt zarándoktársunknak kedves neje, a ki azért haragudott rám valamikor, mert feleségemnek leány korában, nőlen létemre udvaroltam; sirt zarándoktársunk anyósa is, ki az egész világot általóléleli szeretetével, csak a vejével áll örökös ha-

— jubileumra készül. Talián Bela főispán ez év szeptemberében tölti be közpályája 25-éves fordulóját, melyet mint ifjú megyei aljegyző 1871-ben Pozsonymegyében kezdett meg. Innét került Torontálba szolgabíróból alispánnak s innét 1886-ban Somogy megye főispánja lett. 1892-ben Csongrád és Békés főispánja s az agrárszocializmus lefolyására kormánybiztos.

— **A dunántúli ev. ref. püspök beiktatása** e hó 15-én ment végbe Pápai, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, a különböző egyházkerületi püspökök és Veszprémmegye összes notabilitásai jelenlétében. A beiktatási szertartást a templomban Kiss Gábor pápai lelkes nyitotta meg rövid imával, azután Szász Károly püspök tartotta meg a felavató beszédet. Az új püspök, Antal Gábor, ez után szép beszédben fejtette ki a kormányzók hivatását s isten áldását kérte működésére. A nagyszámu küldöttséget fogadtatása következett ezután, ugyanezen a templomban. A püspöki kar nevében Kis Áron debreczeni püspök, az ág. ev. egyh. kerület nevében Gyurátz F. püspök nagy hatású beszéddel, a pápai ev. ref. főiskola nevében Czike Lajos és Darányi Ignác földmívelési miniszter, a gondnokok nevében Bonó Géza, Komárommegye részéről Sárközy főispán, Veszprémmegye nevében Véghelyi Dezső alispán, a róm. kath. hitközség részéről pedig Sütő József üdvözölték az új püspököt, ki előtt még azonkívül is számos deputáció tisztelt. Déiben kétszázötven terítékű bankett volt, melyen a királyra Antal Gábor emelt poharat. Utána Darányi miniszter, Czike Lajos, Barthalus István stb. beszélt.

— **A főgimnázium új épülete** egyre emelkedik. A hét folyamán teljesen elkészültek az alapzattal s az épület minden részét a földszintig felemeltek. Ha az idő kedvez s a vállalkozó kissé nagyobb munkát alkalmaz, valószínű, hogy a jövő hét folyamán az emeletig haladnak. Az épülethez szükséges vas traverzek és más vas részek már megérkeztek s legközelebb a kiszabott tetőzetet várják.

— **Halálozas.** Mint részvétellel értesülünk szept. hó 15-én a bpesti Rókus-kórházban Beregszászy József járásunk derék utmestere elhunyt. A derék utmester, a ki már húzamosabb idő óta városunkban, bárzsing rákot kapott s ezt orvoslandó utazott fel Bpestre, a hol operálták ugyan, de megmenteni nem lehetett. Beregszászy özvegyet és 3 árva hagyott hátra.

— **Ellenőrzési szemlék.** A szokásos ellenőrzési szemlék az ez év október havában a következő sorrendben fognak megtartatni. Október 15. 16. 17-én a közös hadsereg tartalékosai, okt. 10. 11. 12-én a honvédség tartalékosai, okt. 26. 27-én pedig

a népfelkelők kötelesek a Korona vendéglőben jelentkezni. Háros-Berényben a népfelkelők részére okt. 23. és 24-én külön szemle is lesz tartva.

— **Képviseletestületi gyűlés.** Hiába! nálunk csak őszi és téli időben lehet gyűléseket tartani. A közügyek iránti érdeklődés napról-napra fogy, a város atyák előbbre valónak tartják saját dolgaikat, mint a várost s annyira nem érdeklődnek a közügyek iránt, hogy az ugynevezett munkaidőben rendszerint senki sem jelenik meg a gyűléseken. Így történt szeptember 12-én is 16 pontból álló tárgysorozattal kellett volna megtartatni a képviselőtestületi gyűlést, melynek egyik fő tárgya lett volna a Koronavendéglő végleges átvétele. A gyűlést azonban megtartani nem lehetett, mert 3 szál város atya jelent csak meg, a kik a fontos kérdésben nem akartak határozni. Hányadszor ismétlődik az ilyen eset már? Ugy látszik a város atyáiban a kötelesség nemes érzete teljesen kihalt!

— **Választási mozgalmak.** A mint egyik másik fővárosi lap írja s a megyeszerte is általánosan elterjedt hír regél: Kaposvárott, Kapocsy Jenő függetlenségi párti képviselővel szemben, Talián Bela megyénk volt főispánja, jelenleg Csongrádmegye jubiláns főispánja fog fellépni. Megválasztása azonban, a kaposváriak állítása szerint teljesen bizonytalan. — A szigetvári járásban Fornszek Sándor veterán képviselő agg kora miatt semmi esetre sem fog fellépni. A járás hivatalosan meg senkit sem jelölt ugyan s igen megoszlok a vélemények, mindamellett valószínű, hogy Szabó Kálmán volt országgyűlési képviselő személyében összpontosul a bizalom, a kit hihetőleg meg is választanak. Fényfi nevét is emlegetik, a ki a legutóbbi választásoknál is próbálkozott, de megbukott. — A n. utádi járásban Csernel Gyulával szemben a szabadelvű párt Psik Lajos királyi ügyész óhajja fellepnie, sőt már hír szerint hivatalos jelölése is megtörtént. Az atádi eredmények igen bizonytalanok lesznek, mert mindkét jelöltnek erős pártja lesz.

— **Színészet Csurgón.** Monori Sándor jó nevű vidéki színi direktor, kit városunk közönsége mint jeles komicust igen előnyösen ismer, a napokban városunkban járt, hogy október hó elején megkezdendő előadásaira bérletet gyűjtson s előleges színi jelentését közölje. Monori azonban az előleges színi jelentésében jelzett bérletgyűjtéstől egyelőre elállott s ezt csak akkor fogja megkezdni, ha az első előadások után társulatát bemutatta s a közönség tetszését megnyerte. Monorit sokkal jobban ismeri közönségünk, semhozz őt külön ajánlással kellene bemutatnunk. Ha társulata is meglehetősen jó

tagokból van szervezve, bizton hisszük, hogy közönségünk pártfogása nem fog hiányozni, annál inkább, mert a mint Monori műsorát láttuk, a legújabb darabokat igyekeznek bemutatni. Monoryék jelenleg Dáván működnek s október 4-én érkeznek Csurgóra s itt a „Gyerek asszony” című legújabb népszínművel kezdik meg előadásukat, melyeket 12 előadásra terveznek.

— **Eljegyzés.** Dr. Varjas Mór Enyingről eljegyezte Kautmann Irma kisasszonyt Berzenczéről. 1896. augusztus hó.

— **Ujjonozbehívás.** Az ez év márcziusában besorozott ujjonozok behívása október hó 3-án fog megtörténni. Sok baka gyereket fognak megsíratni a falu leányai.

— **Vonatkisiklas.** A déli vasúttársaság berzenczei állomásán szept. 14-én a teher vonat egyik kocsija kisiklott, minek folytán a kisiklott kocsi meglehetősen megrongálódott. A kisiklást az okozta, hogy a kocsikerekek néhány milliméternyire maglázultak. Azon hír, mintha a kisiklásnak emberélet is esett volna áldozatul: nem felel meg a valóságnak.

— **Másodvirágzás.** A tavasszal a hernyók, a nyáron a viharok pusztították a vegetációt. A fáknak alig maradt levele s legtöbb gyümölcsöt sem hozott s minden erejét az új levelképzésre kellett fordítani. Egészen csoda számba megy, hogy még ilyen körülmények között is megtörténik a másodvirágzás. A mint galamboki levelezőnk írja, ott valóságos virágdiszben vannak a gyümölcsfák, sőt mutatónál egy igen szép alma virágot is küldött hozzáuk, azon megjegyzéssel, hogy ott egész csokrokat lehetne a gyümölcsfa-virágból kötni.

— **A Drávába fult.** Szokacsics Mátyás muravidéki lakos folyó hó 11-én a légrádi alsórévnél csónakjával a part közelében haladt. Az erős áram partszakadást idézett elő és a leomló földtömeg Szokacsicsot kitűtötte csónakjából: bele esett a vízbe, mely őt nyomtalanul elnyelte.

— **Felhőszakadás** volt aug. 14-én d. u. 5 és 1/2 óra közben. Hatalmas felhők borították a nyugoti égboltot, melyekből megerezt a zápor s a hirtelen leesett nagy mennyiségű eső sok kárt okozott. A felhőszakadás Surd községben érte el tetőpontját, hol a sűrű jéggel kevert esőzés a különben is mélyen fekvő falut csaknem elöntéssel veszélyeztette. A járás több községén keresztül vonuló felhőszakadás kisebb-nagyobb károkat ejtett.

Jó helyen egy fél házhely eladó. Ugyanitt egy butorozott szoba kiadó. Hol? megmondja a kiadóhivatal

dilábon. . . . És mert Évelinem is, nagynénem is sírtak, hogy teljes legyen a síró kar, magam is hullajtottam néhány könnyeseppet: a mennyiben a hosszas járás-kelés után úgy éreztem, mintha rostélyossá süttögetnék a lábam talpát s a lábam ujjai közé szorult tyükszemek kegyetlenül jeleztek, hogy még mindig megvannak.

Itten való tartózkodásunk csak igen rövid volt. Azért mégis az asszonyok között több szó és beszéd folyt le egy negyed óra alatt, mint a mennyi víz a Dunán. Vác és Budapest között 24 óra alatt. Négyen voltak s úgy hallatszott, mintha heten is beszéltek volna egyszerre s kivált a háziak nyelve úgy pörgött, mint az orsó: úgyhogy majdnem igazat adtam barátomnak, hogy az ő sárkánya s hangos életparjának — saját szavai — nyelvét haláluk után külön agyon kell ütni, mert az magától soha meg nem áll.

Barátomnak ezen erős nyilatkozatát, mint mondtam, majdnem igaznak találtam első hallásra is, utóbb pedig majdnem még igazabbnak: ugyanis mint utóbb értesültem, legelőször a Lucia szakácsné kezdte az úron a szapulást, aztán a másik két uriaszony: úgy hogy természetesnek tűnt föl barátomnak soványsága s egész komolyan csodálkozom, hogy már eddig egész egyiptomi mumiává nem aszalódott a sok szapulástól.

Innen is elbuesztunk megint könnyezések közt. A hölgyek egymást siratták a rossz férjek és nők miatt, én kedves barátomért ejtettem egy-két könnyet a jó házi esend miatt.

Hogy újra elne tévedjünk és a vonatról le ne késsünk, fiakkeron hajtottunk ki a vonathoz s ott szivszorongva lestük: jönnek-e, nem-e a Jóskaék, mert úgy volt megint, hogy együtt utazunk.

Már kétszer csegették s ok nem jönnek. Árván szállottunk hát be s mert a harmadik csegettés nem késett sokáig, Budapest felé röpítettünk.

Roppant sötét gondolatok rajzottak agyunkban. A sötét gondolatrajzást növelte még az is, hogy éjszínű fellegek csoportosultak az égen éppen Budapest felé és fölött. Közben a vonaton egy jéggel elegyes zápor fogadott. Csupa baleset.

Nagynénem a sok, már eddig ért keletlenlenségnek okát abban találta, hogy pénteken indultunk el Buda-pestre, feleségem a mai rossz időjárást annak tulajdonította, hogy V. ezon nagyon csaptam a szelet, s ezért ver a szél, a jég, az ég; én meg — talán nem egész elfogultan — Sokratesz álláspontjára helyezkedtem, kit, mikor felesége

hosszas pereles után leöntött egy dézsavízzel, azt mondta, tudtam, hogy menydörgés után zápor következik.

Ilyen kellemes ellentétű véleményharc és ég zengése között szálltunk ki Budapesten, elkészülve arra, hogy a villamos kocsin megint le fog szakadni a deszka, hogy a Jóskaék megint elmaradnak s így elmarad az Operaszínház látogatása; mikor egyszerre a kijárat felé vidám integetéseket láttok s az integetőkben Jóskaékre reáismerek.

Minden jobbra látszott fordulni, csak a hideg szél s a csurgó eső nem. Fázunk s mert a legnyáribb nyári ruhában voltunk minden melegebb felöltő nélkül, azáltal fejlesztettük a meleget, hogy harman ültünk le kettőnek szóló ülőhelyre a villamoson s fogtuk a kezünket, hogy, ha baj lesz, együtt veszünk, de se lövasut, se villamos, se gőz többé el nem választ.

Csak egytől tartottam mégis különös képen: az operai előadástól. Hogy nem hiába meglátják az olvasók a jövő vasárnapra szánt sorokból. Addig is hadd pihenjek egyet és szedjem sorba a gondolatokat a sok operai muzsikától szinte most is zúgó fejemben.

Matter János.

**Két udvari szoba a főtéren bu-
torral vagy a nélkül azonnal kiadandó.
Bővebbet a kiadóhivatal.**

**Csurgón a képezde átellenében egy
igen szép fél telek szabad kézből el-
adó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.**

C s a r n o k.

Lisznyai Kálman költészete.

írta:

Vajtó Zoltán b. h.
(Folytatás.)

Megható hangon, naiv hittel beszeli el a cigánypár idillikus életét. A falu végen állt egy cigánysor az öreg fuzfák árnyékában „üregmezőn, patakszélen a temető közelében.“ A temetőn egy kis erdőben, bár felig vadon csalt nőtte be, tündervilág folyt. Itt élt a cigánypár dalolva, csokolózva. „Egy szelídített vadgalamb“ rá-raszál Czinka Panna vállára, a ki maga a „csillagos este.“ Gondörösen omló hajában, a mely olyan mint a „felhők sóhaja,“ piros máyya van tűzve. Nem is csoda, hogy úgy beleszeretett Tyutyu az igazes leánykába. Tyutyu meg „egy rongyos, öreg gölya“ kísérgeti, s ha gazdája olykor kiballag a kis erdőbe, az akácós temetőbe és ott elmelazgat, a vén gölya álmelkódva hallgatja szomorú notáit, a melyeket talán „az istentől, bubánattól és a szerelemtől“ lopott el. Boldogságuk azonban hirtelen összeomlott: Czinka Panna meghalt. Szegény Tyutyu nem egyedül jár már a kis erdőbe. Oda fekszik menyaszszonya sirhalmára, s bánatos notákat csal ki a hurokból. Panna szelid galambja újra vadgalambbá változott s „bus bugással lebeg a sir felett.“ A gölya is elpusztult gazdájával együtt. Szívükből szakított gyönyörű notáik ráuk maradtak, bár

Sirjoknak nincs nyoma se már,
Koró se teng rata: kopár!
Legalább egy madár tuáná:
Dalaival megsiratna!

Csak az a kár, hogy Lisznyai nem irt több ilyen elbeszélést is. A cigány kunyhó leírása, Czinka Panna szépségének festése, Tyutyu bánatos dalolgatása valóban az általa hirdett „tisztább, emelkedettebb költészet megzundulása.“

Egy másik elbeszélő költeményében azt mondja el, „Hogy hívták Mátyás királyt.“ Volt egy ünnep réges-régen, a „legörgebb időben,“ a mikor az öregek és a gyermekek imádsággal, az ifjak énekszóval, dalolással, a papok meg szent igével hívogatták a királyt, hogy látogassa meg országukat. A török csaták idejében is ilyen rajongással várták Mátyás királyt. De kérték, hogy csak fehér paripáját és fekete hollóját hozza magával, hogy áhitattal, zavartalanul hallgathassák hangját, a mely úgy szól, mint a felszentelt harang.

Erről a csodás szeretetről beszél a költő, a melylyel várta az egész ország Mátyás királyt, a „bátorság, szabadság, igazság“ nemes tisztelőjét és védőjét. Az elbeszélés áhitatos, kenetes hangon kezdődik, de egyszerre tulságosan ellágyul úgy, hogy a következő rész nem egyéb értelmes áradásnál. Hiányzik belőle a benső hangnak az a festői színező ereje, a mely előbbi elbeszélést olyan varázsszerű fényvel vonja be. Motivuma azonban igen nemes és tendentious, s ennyiben figyelemre méltó.

Toldi Miklósról is irt elbeszélést. Szerinte Nágrád vármegyében, a Cserjes hegy tövében elterülő Toldi palóc faluban élt az „ország hős csodája.“ Arany Toldijának a másolata az ő Miklósa a ki

Egy vasgyuró palóc ember,
A kin nem fogott a fegyver.

Tolditehát palóc volt Lisznyai szerint. Nála azonban nem Nagy Lajosnak idejében élt, mert hiszen

..... Mátyás királynak a
Gyalogutat megmutatta,

Mikor mint garabanczás gyiák
Az országot beutazta.

Majd később „koronásan, aranyos mentében utazott arra a király a feleségével együtt,“ a ki szebb volt a tündérsillagnál. Egyszerre csak egy nagy hegy állott az utjokban, azonban Miklós a hegyet nagy erővel félre tolt, az „utban eső dombokat“ pedig „szedtevette, hányta, dobta.“ És ennek a „toldítottoldított“ hegynek az aljába telepedett le lakónak, a hol a királytól egy falut kapott borraivalónak. És a falu háta megett most is látható az a hegy, a melyet Toldi félretolt. Ma is „Cokihegynek“ nevezik, Magát Miklóst Toldinek Mátyás keresztelte. Később a háborúban dicsősége folytán az ország első vitéze lett.

(Folyt. köv.)

831. szám v. 1896.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csurgói kir. járásbíróóság által 4787.1896. sz. végzéssel Horváth Pal (kramor) porrogi lakos végrehajtató javára Varga János (perdózi) porrogi lakos ellen 100 frt. tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 322 frtra becsült lovak, kocsi, cséplőgép, szarvasmarhák és szénából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Porrogon alperes lakásán leendő eszköz-
lésére

**1896-ik évi szeptember hó 24-ik napján dél-
után 2 órája**

határidőtől kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 10. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára készpénzben, illetve az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizethető.

Együttal az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ának rendelkezéséhez képest felhivatnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig alulírt bir. végrehajtónak egy példányban írásban adják be, vagy addig szóval bejelentsek.

Kelt Csurgón 1896. évi szeptember hó 9-ik napján.

CZIFFRAY KÁLMÁN,
kir. bir. végrehajtó.

1-1

Kiadó laptulajdonos:
Vágó Gyula.

Hirdetések:

4-5 00 mellett

rendes és rendkívüli jelzát-
logkölesönöket kieszköz-
öl valamin a legbonyo-
lódottabb conversiókat
szintén

4-5 00-kal

rendezi gyorsan és discret
minden előleg nélkül

Herczeg Sándor

Budapest, Gyár utca 19.

HAZAI BUTORELADÁS!

Olesó árak! Solid áru! Pontos kiszolgálás!

Van szerencsém a nagybecsült közönségnek b. tudomására hozni azon kö-
rülményt, hogy a

Budapesti és új-pesti első butorgyáraktól a képviselős get

megkaptam s ezáltal azon előnyös helyzetben vagyok,

**hogy a legkifünőbb kész butorokból a legnagyobb készletet tartom és azokat részlet-
fizetésre és gyári áron adom.**

Kárpitos műhelyemben elvállalok és készítek úgy mint salon garnitúrákat, ebédő divánokat,
ottománokat, rugó- és lószőr matraczokat, ugyszintén ezek javításait is jutányos áron.

TONET-FÉLE HAJLITOTT SZÉKEK BIZOMÁNYI RAKTÁRA.

Képeket, tükröket részletfizetésekre is gyári áron számítom.

Vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal teljesítetnek.

(Csomagoláshoz szükséges gyökények olcsó árban.)

Butorok és egyéb mindenfélé butortárgyak gondos elcsomagolása előnyös felvételek mellett.

A szíves n. é. közönség támogatását és partfogását kérem vállalatom részere

Tisztelettel!

L A S Z K A J Ó Z S E F

kárpitos és butorkereskedő.

Csurgó.